

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д.н. Евгени Георгиев Евгениев

Висше училище по застраховане и финанси

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност **професор**
във Висшето училище по застраховане и финанси

по област на висше образование: 3.7. Администрация и управление

професионално направление: Управление на човешките ресурси, лидерство и организационна промяна

В конкурса за професор, обявен в Държавен вестник, бр. 52 от 05.07.2022г. и в интернет-страница на Висшето училище по застраховане и финанси, като кандидат участва **доц. д-р Теодора Милчева Лазарова** от Висшето училище по застраховане и финанси

1. Общо представяне на получените материали

Със заповед № 368 от 10.11.2022г. на Ректора на Висшето училище по застраховане и финанси съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност **професор във ВУЗФ** по област на висше образование 3.7. „Администрация и управление“, професионално направление „Управление на човешките ресурси, лидерство и организационна промяна“.

За участие в обявения конкурс е подала документи доц. д-р Теодора Милчева Лазарова от Висшето училище по застраховане и финанси.

Представеният от доц. Теодора Лазарова комплект материали на хартиен/електорнен носител е в съответствие с Правилника за условията и реда за заемане на академични длъжности във ВУЗФ и включва следните документи:

- Автобиография
- Дипломи

- Документ за заеманата академичната длъжност „доцент”
- Монографичен труд с резюме
- Списък на публикациите след заемането на академичната длъжност „доцент”
- Резюмета на български и английски език на публикациите след заемането на академичната длъжност „доцент
- Медицинско свидетелство
- Свидетелство за съдимост
- Удостоверение за изисквания се стаж по чл. 33, ал. 1, т. 2
- Служебни бележки за участие в проекти
- Справка за изпълнението на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор”
- Справка за оригиналните научни приноси в трудовете и за цитиранията
- Сертификати и обучения
- Учебници и учебно помагало

Кандидатът доц. Лазарова е приложила общо 26 научни труда, от които 22 студии, статии и доклади, 1 монография, 3 учебници и учебни пособия. Представени са и документи за участие в научни проекти.

2. Кратки биографични данни (на кандидата/-ите)

Доц. Лазарова има бакалавърска степен по Психология и магистърски степени по Стопанско управление и Организационно консултиране и управление на човешките ресурси. През 2012г. защитава докторантура по Трудова и организационна психология в Институт за изследване на населението и човека, от същата година е доцент в ВУЗФ. Кандидата, освен преподавателската си дейност в ВУЗФ е лектор и в други университети, като УНСС, Нов Български университет.

От представената автобиография е видно, че доц. Лазарова има значителен професионален опит в областта на управлението на човешките ресурси и организационното поведе-

ние, като е заемала редица ръководни позиции в различни структури от стопанската практика.

3. Обща характеристика на дейността на кандидата/-ите

Кандидатът доц. Лазарова има богат преподавателски опит като за учебно-методическата си работа е разработила три учебника:

- Подбор на човешките ресурси;
- Обучение и развитие на човешките ресурси;
- Личностно и организационно развитие.

В представения за рецензия **монографичен труд** с заглавие „Лидерство и управление на организационната промяна“, автора разглежда и анализира един важен и не дотам задълбочено разглеждан проблем за връзката и въздействието на лидерството върху организационната промяна. В хабилитационният труд е изседвана връзката между основните предизвикателства пред ефективното управление на човешките ресурси и организационната промяна, като са разгледани основни и съвременни теории за лидерския стил, дефинирани са етапите на управление на човешките ресурси и са разгледани предизвикателствата пред управлението на организационната промяна в различни бизнес сектори.

Монографията удачно е разделена на три части. В **първата част** са дефинирани фундаменталните и съвременни лидерски теории, като са разгледани иновативни техники и практики, които биха допринесли за повишаването на ефективността на процеса на управление в организацията.

Втората част е посветена на етапите на управлението на човешките ресурси, като се прави анализ на ключовите фактори за дългосрочна мотивация и привързаност на служителите към компанията.

В **третата част** се извеждат основните взаимодействия, свързани с по-високата ефективност на определени лидерски стилове в различен бизнес контекст, както и различна организационна динамика.

На основата на извършеното изследване и изводите от направения анализ авторът успешно е защитил тезата в хабилитационния труд, че ефективното управление на човешките ресурси и организационната промяна, са свързани и зависят преди всичко с:

- ефективното лидерство в организациите;

- нестандартни и иновативни подходи при управлението на човешките ресурси, за да се постигнат по-високи нива на мотивация, удовлетвореност и задържане на служителите;
- развитието и прилагането на нови управленски техники, не прилагани до сега в практиката.

Представения хабилитационен труд илюстрира умението на кандидата за самостоятелно и задълбочено изследване на важни и наболели въпроси на управленската теория и практика.

В научната и научно-приложна дейност на доц. Лазарова има значителен брой научни приноси, по важни от които са:

- ✓ Изведени са взаимовръзките между лидерския стил и организационната среда, както и са анализирани успешните лидерски стилове в контекста на организационната промяна;
- ✓ Разширено и надградено е полето на научно познание в областта на концепцията за самоуправление (self-leadership), като са изведени връзките ѝ с бизнес практиката;
- ✓ Изведени са модели и техники за ефективно управление на организациите, човешките ресурси в контекста на динамична и иновативна организационна среда;
- ✓ Класифицирани и обобщени са основни теоретични концепции от сферата на лидерството, управлението на човешките ресурси и управление на организационната промяна;
- ✓ Анализирани са световните успешни практики за осъществяване и управление на цялостния цикъл на подбор на човешки ресурси в контекста на съвременните организации;
- ✓ Разработена е концептуална рамка, която подпомага усвояването на необходимите знания и умения за управление на процеса на подбор в организациите;
- ✓ Разработена е концептуална рамка, която улеснява придобиването на знания за последователността на управление на етапите на личностно и организационно развитие.

Кандидатът е представил и множество статии и доклади от научни конференции, които затвърждават виждането за високата научна и практическа подготовка и задълбочеността на изследванията на доц. Лазарова.

4. Оценка на личния принос на кандидата

Анализа на представените документи в конкурса дава основание да направя заключение, че доц. Теодора Лазарова притежава качества на висок професионалист в областта на управлението на човешките ресурси, има значителни приносни моменти както в теорията така и в нейното практическо приложение. Изпълнила е минималните научно-метрични изисквания за заемането на научната длъжност „Професор“, съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ).

5. Критични забележки и препоръки

Нямам бележки към кандидата.

Бих препоръчал на доц. Лазарова да продължи своите изследвания в областта на управлението на човешките ресурси, като обърне особено внимание на връзката на личностните качества на човека с ефективната организацията и управлението на трудовата дейност.

6. Лични впечатления

Моето лично мнение, базирано на разгледаните материали и личните контакти с г-жа Лазарова, че тя би заела своето достойно място в академичният състав на ВУЗФ на академичната длъжност „Професор“ за която е кандидат.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение считам, че представените документи и материали от доц. Теодора Лазарова отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ВУЗФ. Те представят в пълнота нейната научна дейност.

На основание на изложеното от мен дотук, като член на научното жури, подкрепям заемането на академичната длъжност „професор“ във Висшето училище по застраховане и финанси от доц. д-р Теодора Милчева Лазарова.

Препоръчвам на уважаемото Научно жури да изготви доклад-предложение до Академичния съвет за избор на Теодора Милчева Лазарова на академичната длъжност „професор“ във ВУЗФ по професионално направление „Управление на човешките ресурси, лидерство и организационна промяна“.

..... 20.... г.

Рецензент _____

Проф. д.н. Евгени Евгениев